

Õiguskantsler

Teie nr

Meie 15.08.2013 nr 7-8/131015/1303563

Ringkiri Kontrolltööde planeerimine koolis

Lugupeetud direktor

Pöördun Teie poole kontrolltööde planeerimise asjus. Nimelt on mulle kui lasteombudsmanile mitmed õpilased avaldanud, et nende koolis ei järgita kontrolltööde planeerimisel õigusakte.

Leian, et tegemist on laste heaolu ja arengut arvestades olulise küsimusega.¹ Seetõttu **juhin Teie tähelepanu kontrolltööde korraldamisele koolilaste tervise kaitseks seatud nõuetele. Soovitan Teil kooli õppekorralduse ja päevakava planeerimisel arvestada kontrolltööde läbiviimiseks kehtestatud normistikuga. Ühtlasi palun Teil kõnealuseid reegleid tuletada meelde ka enda kooli õpetajatele ning korraldada erinevate aineõpetajate koostöö ja infovahetus õppetöö planeerimisel.**

Üks õpilase teadmiste hindamise viis on kontrolltöö. See eristub oma suurema mahu poolest muudest kirjalikest õpitulemuste hindamisele suunatud tööd. Kontrolltöö edukas sooritamine nõuab õpilaselt ettevalmistusaega, tuletamaks meelde kas kõike veerandi või kursuse jooksul õpitut või mõnd suuremat teemat või osa sellest. Kontrolltööks kordamisega tuleb õpilasel hakkama saada igapäevase muu õppetöö kõrvalt.

Millal, kui tihti ja kuidas täpselt õpilast õpetaja kontrolltööga hindab, otsustab konkreetse õppeaine õpetaja. Kuna õpilase töövõime kogu nädala kestel ei ole ühesugune, maksimaalne töövõime saavutatakse nädala teisel ja kolmandal päeval,² tuleb kontrolltööd planeerida üldjuhul nädala keskele. Vastasel juhul suureneb õpilaste kooliväsimus ning koolilastel võivad tekkida tervisehäired.

Et kontrolltöödeks ettevalmistamine ja nende tegemine ei kurnaks õpilasi liialt, peab kool korraldama õppe õigesti ja koostama päevakava, mis oleks õpilasele ea- ja jõukohane,

¹ Terviseamet viis 2009-2010. a läbi sihtuuringu „[Kooli päevakava ja õppekorraldus. Ranitsa \(koolikoti\) raskus](#)”, millest selgus muu hulgas, et 16,5% uuritud klassidest planeeritakse kontrolltöid esmaspäevale ja reedele ning 36 % uuritud klassidest planeeritakse kontrolltöid õppepäeva esimesele ja viimasele õppetunnile.

² Vt sotsiaalministri 27.03.2001. a [määruse](#) nr 36 „Tervisekaitsenõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele” § 6 lõiget 3.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks.³ Muu hulgas peab kool korraldama erinevate aineõpetajate koostöö ja infovahetuse õppetöö planeerimisel.⁴ Vaid nii on tagatud, et kool tõstab õpilaste töövõimet, loob rahuliku meeleolu ning soodsad tingimused õpetamiseks.⁵ Seepärast tuleb õppe korraldamisel ja päevakava loomisel ning kontrolltööde planeerimisel arvestada alljärgnevate õpilaste tervise kaitseks kehtestatud nõuetega:

- 1) õppepäevas võib läbi viia ühe kontrolltöö,
- 2) kontrolltöö toimumise aeg tuleb õpilastele teatada vähemalt viis õppepäeva enne kontrolltöö toimumist,
- 3) õppenädalal võib läbi viia kuni kolm kontrolltööd,
- 4) kontrolltöid ei planeerita esmaspäevale ja reedele, samuti õppepäeva esimesele ning viimasele õppetunnile, välja arvatud juhul, kui õppeaine on tunniplaanis esmaspäeval ja reedel või ainult ühel neist päevadest või esimese või viimase tunnina.⁶

Palun Teil kooli õppekorralduse ja päevakava planeerimisel selle normistikuga arvestada. Seejuures palun Teil juba tunniplaani koostamisel püüda tagada, et **üldjuhul** oleks õpetajal võimalus kontrolltöid teha muudel aegadel kui esmaspäeval ja reedel, samuti õppepäeva esimesel ning viimasel õppetunnil. Ühtlasi palun Teil kõnealuseid reegleid tuletada meelde ka enda kooli õpetajatele ning korraldada erinevate aineõpetajate koostöö ja infovahetus õppetöö planeerimisel.

Lõpetuseks selgitan veel, et kui Teie hinnangul ei teeni viidatud nõuded koolilaste tervise kaitse eesmärki või neid pole objektiivselt võimalik järgida, on Teil võimalik oma ettepanekutega pöörduda sotsiaalministri poole.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Nele Parrest
õiguskantsleri asetäitja-nõunik
õiguskantsleri volitusel

³ [Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse](#) § 25 lõige 4.

⁴ Vt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõiget 5, milles seadusandja rõhutab õpetajate koostöövajadust.

⁵ Viide 1.

⁶ Vt sotsiaalministri 27.03.2001. a määruse nr 36 „Tervisekaitse nõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele” § 10 lõikeid 3-6.